
УДК (UDC) 327.3 : 316.33
DOI: 10.26693/ahpsxxi2024.08.099

FEATURES OF WORLD INFORMATION SPACE IN THE CONTEXT OF CRITERION ANALYSIS OF GLOBALIZATION PHENOMENON

Oleksandr Dubovskiy,

e-mail: ag_dubovskiy@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-5587-7980>

*Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Ukraine, 03189, Kyiv, Lomonosova Street, 81*

Abstract

The article defines the features of the world information space as an indicator of globalization. An analysis of the phenomenon of globalization was carried out according to the criteria: scale as the degree of coverage of social phenomena and processes, nature of changes in the globalization process, temporal and spatial features, assessment of positive and negative consequences of globalization.

Globalization of the information space is implemented through integrating changes in various spheres of social life, intensifying changes in information exchange and transformative changes in the importance of traditional resources. It is determined by its integrity due to its system-forming influence on various spheres of social life and its segmentation. Within the global information space, one can consider specific segments such as cyberspace, communication space, social space, educational space, and information technology space. The defining features of the global information space are multi-subject and high permeability, multi-object and a high degree of trust.

In terms of time, the global information space is characterized by a wave-like development caused by the pace of development of information technologies and their availability. In the spatial aspect, the world information space is characterized by the absence of geopolitical correspondence, the presence of a material and virtual component. The positive and negative consequences of the globalization of the information space are analyzed. The need to develop an information security system in order to ensure the information sovereignty of the state is substantiated. The main problems of managing the global information space have been identified. The network approach is considered as corresponding to the logic and pace of globalization in terms of flexibility and structure.

Keywords: globalization, world information space, information security, integration, ambivalence, informatization of society

ОСОБЛИВОСТІ СВІТОВОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ В КОНТЕКСТІ КРИТЕРІАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ФЕНОМЕНА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Олександр Дубовський,

e-mail: ag_dubovskiy@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-5587-7980>

Військовий інститут

*Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
Україна, 03189, Київ, вул. Ломоносова, 81*

Анотація

У статті визначено особливості світового інформаційного простору як індикатора глобалізації. Здійснено аналіз феномена глобалізації за критеріями: масштабність як ступінь охоплення суспільних явищ і процесів, характер змін у глобалізаційному процесі, часові та просторові особливості, оцінка позитивних і негативних наслідків глобалізації.

Глобалізація інформаційного простору реалізується через інтегруючі зміни різних сфер суспільного буття, інтенсифікуючі зміни обміну інформацією та трансформуючі зміни значущості традиційних ресурсів. Визначається цілісністю через системо-утворюючий вплив на різні сфери суспільного буття та сегментованістю. В межах світового інформаційного простору можна розглядати специфічні сегменти як кіберпростір, комунікаційний простір, соціальний простір, освітній простір, інформаційно-технологічний простір. Визначальними особливостями світового інформаційного простору є багатосуб'єктність і висока проникність, багатооб'єктність і високий ступінь довіри. У часовому аспекті світовий інформаційний простір характеризується хвилеподібним розвитком, зумовленим темпами розвитку інформаційних технологій та їхньою доступністю. У просторовому аспекті світовий інформаційний простір відзначається відсутністю геополітичної відповідності, наявністю матеріальної та віртуальної складової.

Проаналізовано позитивні та негативні наслідки глобалізації інформаційного простору. Обґрунтовано необхідність розробки системи інформаційної безпеки з метою забезпечення інформаційного суверенітету держави. Визначено основні проблеми управління світовим інформаційним простором. Розглянуто мережевий підхід як відповідний логіці та темпам глобалізації за гнучкістю та структурністю.

Ключові слова: глобалізація, світовий інформаційний простір, інформаційна безпека, інтеграція, амбівалентність, інформатизація суспільства

Постановка проблеми. Формування світового інформаційного простору є наслідком глобалізації, глибинність і масштабність розвитку якої впроваджує новий світовий порядок. Геополітичний вимір світового інформаційного простору та інтеграційні процеси у контексті кризових світових явищ актуалізують проблеми управління, зон відповідальності та глибинності впливу в контексті національної та міжнародної безпеки. Нестабільність і саморегуляція світового інформаційного простору є плідним підґрунтям конфліктогенного впливу та дестабілізації на різних рівнях суспільного буття. Стратегія національної та міжнародної інформаційної безпеки має спиратися на теоретико-методологічний аналіз явища глобалізації, проявом якого є формування світового інформаційного простору, актуальні та прогнозовані тенденції подальшої інформатизації суспільства.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. З даної проблематики можна відзначити дослідження найвпливовіших чинників процесу розвитку інформатизації в умовах міжнародної глобалізації В.Бабенко та ін. (Babenko, Perevozova, Mandych, Kvyatko, Maliy & Mykolenko, 2019), філософських аспектів інформатизації суспільства в умовах глобалізації Р.Олексенка (Oleksenko, 2015), В.Воронкової (Voronkova, 2010), інформаційних технологій у контексті глобалізації Дж. П. Енебелі (Enebeli, 2024), М. Садіка й ін. (Sadiq, Zhang & Chien, 2024).

Питання милітаризації у контексті глобалізації представлено в праці Х. Колліас і П. Церемеса (Kollias & Tzeremes, 2024); інформаційний простір у контексті міжнародної безпеки, а також наслідки глобалізації інформаційного простору досліджують О. Бортнікова й ін. (Bortnikova, Kashperska, Leonov, Rubel & Chumak, 2024), К. Ветров та Ю. Вознюк (Vetrov & Voznyuk, 2019), В. Лукашова та А. Лаутар (Lukyanova & Lautar, 2013).

Мета дослідження: визначити особливості світового інформаційного простору через призму феномена глобалізації.

Методи та прийоми дослідження. Методологія дослідження ґрунтується на використанні феноменологічного підходу та загальнонаукових методів, а саме гіпотетико-дедуктивного методу, аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення, застосування яких допомогло дослідити вказану тематику та сформувані об'єктивні висновки.

Виклад основного матеріалу. Глобалізація охоплює все більше сфер суспільного буття, все глибше інтегрується у світовий устрій. При цьому залежно від сфери дослідження та галузі наукового знання даний феномен має своє визначення з акцентом саме на тих аспектах, що відповідають специфічній предметній області. Відповідно можна виокремити сферу інформаційних досліджень даного феномену, соціально-політичних, військових, економічних, технологічних, культурологічних, екологічних. Глобалізацію можна розглядати і більш абстрактно як сучасний тренд розвитку світового устрою, як наслідок впливу інноваційних факторів, що ініціюють якісно новий етап розвитку різних форм суспільного буття в історії людства. Концептуальну основу осмислення глобалізації формують теорії:

- Е. Гідденса, глобалізація як інтенсифікація всесвітніх соціальних відносин, через локальні зміни можуть мати глобальні наслідки;
- М. Кастельса, глобалізація як епоха «інформаційного віку», де глобальні мережеві структури стають основними організаторами активностей, а технологічні зв'язки та мережі впливають на соціальну, політичну та економічну динаміку на глобальному рівні;
- Т. Фрідмана, глобалізація в контексті формування «плоского світу» з рівним доступом до технологій і ринків, що дозволяє різним країнам конкурувати на рівних умовах;
- У. Бека, глобалізація як джерело нових типів ризиків, які не знають кордонів і вимагають глобальних відповідей;
- З. Баумана, глобалізація як джерело постійної невизначеності та зміни в контексті «рідкої модернізації», де традиційні структури швидко трансформуються або розпадаються.

Кожна з даних теорій фокусується на специфічному аспекті глобалізації. Для цілісного розгляду даного феномену Є. Тихомирова пропонує спиратися на такі критерії: масштабність як ступінь охоплення суспільних явищ і процесів; характер змін у глобалізаційному процесі; часові та просторові особливості; оцінка позитивних і негативних наслідків глобалізації (Тухомутова, 2004: 331-334).

За першим критерієм глобалізацію можна розглядати конкретно за сферами, або і як світове всеохоплююче явище. За характером змін визначаються інтеграційні, трансформаційні й інтенсифікаційні аспекти впливу глобалізації. Часові особливості визначають глобалізацію у контексті історичного розвитку людства та світоустрою, визначають інтенсивні характеристики її прояву залежно від історичної епохи.

Особливості прояву глобалізації у матеріальному та віртуальному просторі визначає просторовий критерій. Оцінка позитивних і негативних наслідків глобалізації передбачає аналіз амбівалентності даного явища, оскільки глобалізація сприяє розв'язанню одних проблем та одночасно виникненню інших. Амбівалентність детермінована складністю та різноманіттям акторів процесу глобалізації, суперечливістю їхніх інтересів, потенційною конфліктністю, впливаючи на певну сферу суспільного буття, вона трансформує її не фрагментарно, а діє на систему в цілому. Глобалізація об'єктивується процесом інтеграції світу, зростанням взаємозв'язків різного рівня та складності, при цьому має суб'єктивне позначення щодо зацікавленості різноманітних соціальних акторів в її окремих проявах і можливостях впливу на них.

Розглянуті критерії дозволяють цілісно проаналізувати особливості глобалізації як феномену суспільно-історичного розвитку загального світоустрою з конкретизацією проявів за сферами, як: утворення всесвітнього ринку фінансів, товарів і послуг, транснаціональних корпорацій, глобалізація виробництва; зростання швидкості поширення інформації та масштабності її впливу, становлення світового інформаційного простору, розвиток мережевих технологій; перетворення знання в основний елемент суспільного багатства, зростання персональних контактів на транснаціональному рівні, формування світової культури; об'єднання зусиль всіх країн світу для подолання проблем екологічної рівноваги (Yuskiv, 2009: 372-373).

Характер змін передбачає домінування у процесі глобалізації аналізованої сфери проявів чи взаємодії, об'єднання, взаємовпливу, взаємопроникнення, взаємного зближення, чи перетворення форм організації, властивостей, чи прискорення, посилення.

Розвиваючись у багатьох сферах, глобалізація не стала універсальною, прояви мають різну масштабність і глибину залежно від сфери та країни. Неоднорідність і різна швидкість глобалізаційних змін призводять до «асиметричних шоків» як, наприклад, розділення зон відповідальності, проблеми управління ефектами глобалізаційних змін, що виходять за межі геополітичних кордонів. При універсальній глобалізації її наслідки долалися б легше. Глобалізація поширюється більшою мірою на країни західної цивілізації. Окрім реального географічного простору та матеріальних проявів у вигляді трансферу технологій, товарів, міграції, глобалізація охоплює віртуальний простір (Yuskiv, 2009: 16). Тобто, світовий інформаційний простір не обмежується фізичними кордонами, він характеризується високою динамічністю, проникністю та насиченістю інформаційних потоків при великій кількості потенційних акторів. За таких просторових характеристик виникає проблема забезпечення державного суверенітету як незалежності у внутрішній і зовнішній політиці. За часовим критерієм глобалізацію можна визначити як хвильовий процес з чергуванням фаз організації та дезорганізації, що підтверджується часовою динамікою досліджень індексу глобалізації.

Швейцарський економічний інститут (Konjunkturforschungsstel der ETH Zurich) розробив систему якісного та кількісного вимірювання глобалізації KOF, що дає можливість визначити як загальний індекс глобалізації, так і за політичною, економічною, соціальною сферами. Індекс приймає значення від 0 до 100 та обчислюється для 200 країн світу, для яких формує рейтинг глобалізації у часовій динаміці. Порівняння індексів і рейтингу глобалізації України 2021 і 2023 року вказує, що з початком війни спостерігається значний приріст інтенсифікації глобалізаційних процесів в економічній і політичній сферах як у кількісному, так і в якісному аспектах (див. Табл. 1).

Відповідно локальні події можуть як інтенсифікувати інтеграційні процеси, так і сповільнювати їх, формуючи зони стискання та розрідження індикаторної насиченості, підйоми та спади розвитку. У часовій динаміці відстежується загальна тенденція щодо поступового посилення глобалізації, однак кожна країна має свій темп з періодами стагнації.

Таблиця 1. Індекс і рейтинг глобалізації України
(KOF Index of Globalization, 2021, 2023)

Сфера	Індекс		Рейтинг	
	2021 рік	2023 рік	2021 рік	2023 рік
Економічна	64	72	71	54
Політична	83	93	39	26
Соціальна	69	76	95	78

За критерієм позитивних і негативних наслідків глобалізації розглянемо окремо кожну з груп. Серед позитивних наслідків глобалізації варто зазначити:

- зростання кількості та поліпшення якості товарів на світовому ринку;
- прогрес розвитку інформаційних технологій;
- створення нових робочих місць, головним чином у невиробничій сфері, завдяки розвитку інформаційних технологій;
- прискорення та поліпшення взаєморозуміння між представниками як націй-держав, так і різних культур і цивілізацій внаслідок інтенсифікації глобального інформаційного обміну;
- знищення стереотипів щодо способу життя, що розділяли різні соціальні верстви населення;
- проведення заходів щодо вирішення глобальних екологічних проблем, що вимагають спільних дій на міжнародному рівні;
- поширення демократичних цінностей і норм міжнародного права.

Серед негативних наслідків глобалізації варто виділити:

- світова економіка стала більш взаємопов'язаною, через що негативні наслідки вмиг перетинають кордони націй-держав;
- збільшення соціально-економічного розриву між багатими та бідними верствами населення;
- зростання динаміки міграційних потоків, що має негативні наслідки: від зростання злочинності до поширення епідемій;
- посилення економічного та політичного впливу транснаціональних корпорацій на уряди націй-держав і міжнародні організації;
- збільшення потенційних загроз від безпеки особистої інформації до інформаційного суверенітету держави;
- складність правового регулювання й управління глобалізаційними змінами в умовах багаторівневості, масштабності, відсутності геополітичної відповідності, багатосуб'єктності та багатооб'єктності, множинності та амбівалентності наслідків глобалізації (Yuskiv, 2009: 375).

Забезпечення посилення позитивних наслідків, попередження чи компенсаторності негативних наслідків реалізується заходами глобального управління на різних рівнях – локальному, національному, регіональному та глобальному. Одним із перспективних підходів реалізації глобального управління є мережевий підхід, що відзначається ієрархічною структурою множини управлінських груп, які взаємодіють на основі великої кількості взаємозв'язків. Завдяки цьому групи залежать одна від одної в плані ресурсів та об'єднані спільним інтересом. Мережа є гнучкою структурою. Подібні дифузні мережі приходять на зміну уряду, який здійснює управління через сформовану систему інститутів (Yuskiv, 2009: 74). Мережевий підхід є більш відповідним логіці та темпам глобалізації.

На основі критеріального означення особливостей глобалізації можна визначити даний феномен як процес і наслідок розширення, поглиблення та інтенсифікації взаємозв'язків у різних сферах суспільного буття, що відзначається багаторівневістю, масштабністю, відсутністю геополітичної відповідності, неоднорідністю та сегментованістю, багатосуб'єктністю та багатооб'єктністю,

множинністю й амбівалентністю наслідків кількісних та якісних змін форм у часовій динаміці.

В інформаційній сфері індикатором глобалізації є формування світового інформаційного простору. У наукових доробках, законодавчих і нормативних документах також використовується поняття глобального інформаційного простору. Проект Закону України «Про інформаційну безпеку України (№ 5732 від 01.07.2004 року) оперує світовим інформаційним простором як визначеним міжнародним співтовариством, введеним до міжнародно-правових документів поняттям, що означає сферу (об'ємний простір), в якій відбувається інформаційна діяльність людства, впорядкована, як правило, міжнародними конвенціями та договорами. Таким чином, акцентується правовий аспект управління інформаційним простором на міжнародному рівні.

На основі розглянутих попередньо критеріїв можна визначити особливості світового інформаційного простору, зважаючи на загальні тенденції та специфічні сегменти, характер змін, просторові та часові особливості, негативні та позитивні наслідки, та виокремити проблеми управління та правового регулювання.

Глобалізація інформаційного простору реалізується через інтегруючі зміни як об'єднання у просторово-комунікативне та соціокультурне середовище різних сфер суспільного буття (економічної, соціальної, культурної, політичної); через інтенсифікуючі зміни як створення транскордонної, інтерактивної та мобільної комунікації різних суб'єктів, у межах якої вони здійснюють швидкий інформаційний обмін; через трансформуючу зміну значущості традиційних ресурсів, створення нового середовища геополітичних відносин і конкуренції (Dubniak, 2015: 22).

У часовому аспекті світовий інформаційний простір характеризується хвилеподібним розвитком, зумовленим темпами розвитку інформаційних технологій та їхньою доступністю. Відповідно зв'язок з економічною сферою визначає зони прискорення та стагнації, особливості соціально-культурної сфери визначають прийнятність інноваційних розробок.

В межах світового інформаційного простору можна розглядати специфічні сегменти як кіберпростір, комунікаційний простір, соціальний простір, освітній простір, інформаційно-технологічний простір. Зміст сегментів визначається залежно від сфери функціонування інформаційної інфраструктури.

Світовий інформаційний простір не має національних і державних кордонів, більшою мірою обмежений щодо можливостей державного контролю та впливу, локалізація джерела інформації утруднюється наявністю великої кількості обхідних каналів. Багатосуб'єктність є визначальною особливістю світового інформаційного простору, оскільки, окрім більш звичних для інших сфер глобалізації міжнародних організацій, транснаціональних корпорацій, держав, політичних партій, релігійних організацій, окремих політиків і громадських діячів, фактично може бути будь-хто, спроможний створювати та поширювати інформаційні повідомлення.

У просторовому аспекті світовий інформаційний простір охоплює різні сфери, визначаючи особливості взаємозв'язків між ними. Інформаційні потоки відіграють системотворчу функцію та впливають на стан і динаміку політичної, соціальної, економічної, військово-оборонної, культурної та інших сфер суспільно буття людини. Відповідно у кожній з даних сфер актуальним є забезпечення інформаційної безпеки для протидії загрозам породженим негативними наслідками глобалізації.

Світовий інформаційний простір надає переваги та породжує проблеми. Позитивні наслідки глобалізації в інформаційній сфері пов'язані з мірою інтеграції інформаційних технологій до різних сфер суспільного буття: створення нових робочих місць, розвиток ринку професій; зменшення часових витрат у фінансово-промисловій сфері; підвищення рівня життя; розширення можливостей самореалізації, свободи слова і творчості; скорочення транспортних комунікацій з метою обміну інформацією; доступ до світових інформаційних ресурсів у сфері освіти

та науки; удосконалення державного управління через розвиток засобів взаємодії із соціумом.

До негативних наслідків глобалізації в інформаційній сфері належать: складність цензурування контенту через високу швидкість поширення інформації; розповсюдження психологічних і політико-психологічних наративів конфліктогенного змісту; встановлення глобального інформаційного контролю над менш розвиненими державами, ідеологічна та культурна експансія; збільшення ролі інформації зі зменшенням її надійності; посилення економічної та соціальної нерівності через різну доступність інформаційних технологій; суперечність між глобальними та національними цінностями; загроза хакерських атак на офіційні веб-сайти державних і фінансових установ; викрадення та продаж конфіденційної інформації; поширення аморального та зловмисного контенту (Сhtur, 2020: 95).

Таким чином, глобалізація інформаційного простору реалізується через інтегруючі зміни різних сфер суспільного буття, інтенсифікуючі зміни обміну інформацією та трансформуючі зміни значущості традиційних ресурсів. Визначається цілісністю через системоутворюючий вплив на різні сфери суспільного буття та сегментованістю. У межах світового інформаційного простору можна розглядати специфічні сегменти як кіберпростір, комунікаційний простір, соціальний простір, освітній простір, інформаційно-технологічний простір. Визначальними особливостями світового інформаційного простору є багатосуб'єктність і висока проникність, багатооб'єктність і високий ступінь довіри.

У часовому аспекті світовий інформаційний простір характеризується хвилеподібним розвитком, зумовленим темпами розвитку інформаційних технологій та їхньою доступністю. У просторовому аспекті світовий інформаційний простір відзначається відсутністю геополітичної відповідності, наявністю матеріальної та віртуальної складової.

Регулювання світового інформаційного простору на міжнародному рівні стикається з низкою складних викликів і проблем, основні з яких включають:

1. Юрисдикційні розбіжності. Різні країни мають різні закони та норми, що регулюють використання інформації та кіберпростір. Це створює складнощі в ситуаціях, коли потрібно визначити, які закони застосовувати у конкретних випадках, особливо коли дані перетинають межі держав.

2. Безпека даних і конфіденційність. Забезпечення безпеки даних і приватності в умовах, коли інформація легко переміщується через кордони, є величезною проблемою. Міжнародні організації та держави мають знаходити баланс між захистом особистих даних і вимогами національної безпеки.

3. Кіберзлочинність. Міжнародне регулювання кіберзлочинності є складним через швидкі зміни у технологіях і методах злочинів. Існуючі закони часто застарівають швидше, ніж встигають адаптуватися до нових викликів.

4. Культурні та політичні розбіжності. Різні культурні погляди на цензуру, свободу слова та приватність можуть впливати на міжнародні угоди щодо регулювання інформаційного простору. Прийнятність в одній культурі, не гарантує того ж в іншій.

5. Розвиток технологій. Швидкий розвиток штучного інтелекту та машинне навчання створює нові виклики для регулювання, включаючи етичні питання та потенційні зловживання.

6. Міжнародне співробітництво. Посилення міжнародного співробітництва необхідне для ефективного регулювання інформаційного простору, але політичні та економічні інтереси часто ускладнюють процес узгодження та впровадження загальноприйнятих норм і стандартів.

Наявність розробленої системи забезпечення національної та міжнародної інформаційної безпеки є основою інформаційного суверенітету держави, забезпечення її гнучкості має спиратися на структурну відповідність мережеві природі простору її функціонування.

Висновки. Отже, на сьогоднішній день глобалізацію розглядають як серйозний феномен, процес і наслідок розширення, поглиблення та інтенсифікації взаємозв'язків у різних сферах суспільного буття, що відзначається багаторівневістю, масштабністю, відсутністю геополітичної відповідності, неоднорідністю та сегментованістю, багатосуб'єктністю та багатооб'єктністю, множинністю та амбівалентністю наслідків кількісних та якісних змін у часовій динаміці.

Глобалізація є всеохоплюючим процесом, який не оминув і світовий інформаційний простір. Особливостями якого стали: всеохоплюючий і сегментарний характер, системоутворюючий вплив на різні сфери суспільного буття та змістовна відповідність сфері функціонування інформаційної інфраструктури, багатосуб'єктність і багатооб'єктність, висока проникність, відсутність геополітичної відповідності, висока ступінь довіри, залежність від темпів інформаційно-технологічного розвитку та доступності технологій, складність правового регулювання через високу динамічність, гнучкість і геополітичну, культурну суперечність правових норм.

Вплив глобалізаційних процесів на світовий інформаційний простір є як позитивним, так і негативним. Створюючи нові можливості для розвитку й обміну інформацією, породжуються нові виклики та ризики перед світовою спільнотою. Тому, для мінімізації негативних проявів глобалізації щодо сучасного інформаційного простору потрібно розробляти ефективні стратегії інформаційної безпеки, медіа-грамотності та забезпечення рівного доступу до інформаційних ресурсів.

REFERENCES

- Babenko, V., Perevozova, I., Mandych, O., Kvyatko, T., Maliy, O. & Mykolenko, I.** (2019). World informatization in conditions of international globalization: Factors of influence. *Global Journal of Environmental Science and Management, Special Issue*. DOI: <https://doi.org/10.22034/gjesm.2019.05.SI.19>
- Bortnikova, O., Kashperska, D., Leonov, O., Rubel, K. & Chumak, O.** (2024). Information security of the state: motives, necessity, and sufficiency criteria. *Lex Humana*, 16 (1), 1-19.
- Chien, F., Zhang, Y. & Sadiq, M.** (2024). Impact of open innovation on globalization: a survey study on China. *Technological and Economic Development of Economy*, 30 (1), 196-217. DOI: 10.3846/tede.2024.19982
- Chmyr, Y.** (2020). Informational society and global informational space: security aspects. *Suchasni aspekty modernizatsii nauky v Ukraini: stan, problemy, tendentsii rozvytku*, 95-97 // **Чмир, Я.** (2020). Інформаційне суспільство та глобальний інформаційний простір: безпекові аспекти. *Сучасні аспекти модернізації науки в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку*, 95-97.
- Dubniak, K.** (2015). Informational space: structure and functional parameters. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Sotsialni komunikatsii*, 4, 21-25 // **Дубняк, К.** (2015). Інформаційний простір: структура та функціональні параметри. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*, 4, 21-25.
- Enebeli, J.P.** (2024). Information And Communication Technology (Ict), Globalization And Inpeneding Challenges. *Global Journal of Pure and Applied Sciences*, 30 (1), 95-100. DOI: 10.4314/gjpas.v30i1.9
- KOF Index of Globalization (2021, 2023). *Swiss Federal Institute of Technology Zurich*. Retrieved from www.kof.ch/globalization/
- Kollias, Ch. & Tzeremes, P.** (2024). Militarization, globalization and liberal democracy: a nexus? *Review of Economics and Political Science*. Retrieved from <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/REPS-03-2023-0026/full/html>
- Lukyanova, V. & Lautar, A.** (2013). Information security in the context of the development of information systems. *Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Series «Economic Sciences»*, 2 (3), 97-101.
- Oleksenko, R.** (2015). The philosophy of sustainable development in the era of globalization. *Hileia*, 100, 175-179. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileva_2015_100_47

-
- // **Олексенко, Р.** (2015). Філософія сталого розвитку в епоху глобалізації. *Гілея*, 100, 175-179. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_100_47
- Тухомырова, Ye.** (2004). *Public relations in a globalized world*. Kyiv: Our culture and science //
- Тихомирова, Є.** (2004). *Паблік рилейшнз у глобалізованому світі*. Київ: Наша культура і наука.
- Vetrov, K. & Voznyuk, Y.** (2019). Information Terrorism as a Modern Threat to Information Security of European States. *International relations, public communications, and regional studies*, 1 (5), 34-42.
- Voronkova, V.G.** (2010). *The philosophy of globalization: socio-anthropological, socio-economic and socio-cultural dimensions*. Zaporizhzhia: RVV ZDIA // **Воронкова, В.Г.** (2010). *Філософія глобалізації: соціоантропологічні, соціоекономічні та соціокультурні виміри*. Запоріжжя: РВВ ЗДІА
- Yuskiv, B.** (2009). *Globalization and labor migration in Europe*. Rivne: publisher O.M. Zen // **Юськів, Б.** (2009). *Глобалізація і трудова міграція в Європі*. Рівне: видавець О.М. Зень.